

Szakképzésben oktatók elengedhetetlen kompetenciái

Avagy a digitális és a pedagógiai készségek szerepe.

Összefoglalás: A szakmaoktatás szempontjából napjainkban kiemelt szerepet kap a digitális és pedagógiai készségek megléte. Az ipar felvevő ereje megköveteli, hogy a belépő diákok olyan munkavállalók legyenek, akik a kor technológiai kihívásainak maximálisan megfelelnek. A szükséges tudás megszerzésének, valamint a tananyag és a szakmai ismeretek tökéletes átadásának legfontosabb feltétele, a tanár-diák közötti kommunikáció minél tökéletesebb megléte. Figyelemmel a generációk közötti különbségekből adódó kommunikációs szakadék esetleges meglétére, az oktatók digitális és pedagógiai kompetenciáinak a minél tökéletesebb szintre felfejlesztése kell, hogy legyen a cél. Ennek egyik feltétele, az oktatók, valamint a leendő oktatók folyamatos képzése, a már tanrendben dolgozók utólagos továbbképzése. Az adott oktatási intézmény vezetésével, a fenntartókkal közösen elérhetővé kell tenni az oktatók, valamint a diákok számára a szükséges technikai eszközök alkalmazásának lehetőségét.

Kulcsszavak: Szakmaoktatás, kompetenciák, továbbképzés, technikai eszközök .

Abstract: In terms of vocational education, digital and pedagogical skills play a prominent role these days.

The absorption power of the industry require that incoming students be employees who fully meet the technological challenges of the age. The most important condition for acquiring the necessary knowledge and for the perfect transfer of curriculum and professional knowledge is the most perfect communication between teacher and student. Taking into account the possible existence of a communication gap resulting from the differences between generations the goal should be to develop the digital and pedagogical competencies of instructors to the most perfect level.

* Dunaiújvárosi Egyetem, Bánki Donát Technikum
E-mail: hungaricumkola@gmail.com

[1] Szűts Z. (2020):
*A digitális pedagógia
egységes elméleti kerete
és alkalmazása a
tanítás és tanulás
folyamatában.* Eger:
Líceum (EKKE).
DOI:10.15773/
EKE.2020.009

One of the conditions for this is the continuous training of instructors and future instructors and the subsequent further training of those already working in the curriculum.

The management of the given educational institution, together with the maintainers must make the possibility of using the necessary technical tools available to instructors and students.

Keywords: Vocational education, competencies, further training, technical tools.

Bevezetés

A 21. századi oktatás világában a digitális technológiák rohamos fejlődése alapvetően megváltoztatja a tanulás és tanítás folyamatát. A szakképzés, mint az oktatási rendszer egyik alappillére, nem állhat távol e trendektől.

A digitális ismeretek és a pedagógiai kompetenciák integrálása elengedhetetlen a modern szakképzésben, hiszen a tanulók olyan készségekre és tudásra tesznek szert, amelyek a munkaerőpiacon való érvényesüléshez elengedhetetlenek. A digitális kor kihívásai új megközelítéseket igényelnek az oktatás területén, különösen a szakképzésben. A digitális pedagógia hatékonysága az infokommunikációs eszközök és az online, digitális platformok használatának oktatásban tudatosan megtervezett alkalmazásával mérhető [1].

A digitális ismeretek fontossága

A digitális ismeretek alapvetően határozzák meg az oktatás minőségét és hatékonyságát. A digitális eszközök, a számítógépek, táblagépek, valamint a különböző online platformok és alkalmazások, lehetőséget teremtenek a tanulási folyamatok variabilizálására. A tanárok digitális kompetenciái hozzájárulnak a különböző tanulási stílusokhoz való alkalmazkodáshoz, a tanulói motiváció növeléséhez, valamint a tudás utáni igény fokozásához.

Hogyan válhatnak a digitális ismeretek a szakképzés szerves részeivé?

1. *Interaktív tanulás:* A digitális eszközök használatával a tanulók aktív szerepet vállalhatnak a folyamatban, megéléseik, véleményeik kifejezésében.
2. *Hozzáférhetőség:* A digitális platformok lehetővé teszik a tananyaghoz való könnyű hozzáférést, ezzel akár a felnőttképzést is támogatva.
3. *Kollaboráció:* Az online együttműködési eszközök segítik a csoportos munkát, a mely hozzájárul a közösségi élmények kialakításához.

A pedagógiai ismeretek szerepe

A digitális kompetenciák mellett a pedagógiai készségek is elengedhetlenné válnak a hatékony oktatásban [2]. Az oktatóknak nem csupán a digitális eszközök használatában kell jártasnak lenniük, hanem képesnek kell lenniük a tanulási folyamatok irányítására és a szociális kompetenciák fejlesztésére is. A pedagógiai ismeretek magukban foglalják a tanuláselméletek ismeretét, a tanítási módszerek alkalmazási készségét, valamint a különböző tanulási szükségletekhez való alkalmazkodást.

A pedagógiai és digitális ismeretek integrációja

A digitális és pedagógiai ismeretek integrálása számos előnnyel jár [3]. Az oktatók, akik együtt alkalmazzák ezeket a kompetenciákat, képesek:

1. *A motiváció növelésére:* A megfelelő digitális eszközök alkalmazásával a tanulók érdeklődésének fokozására.
2. *A személyre szabott tanulás kialakítására:* A pedagógiai elvek figyelembevételével a digitális légkörben egyénre szabott tanulási utak kialakítására.
3. *Képességek fejlesztésére:* A digitális kompetenciák fejlesztésével a tanulók készségeinek és tudásának a munkaerő-piaci igényekhez igazítására.

[2] Kálmán A. (2020): *Digitális pedagógia: Elmélet és gyakorlat*. Budapest: Oktatókutató intézet.

[3] Szabó T. (2019): A digitális kompetenciák fejlesztése a szakképzésben. In: *Innováció az oktatásban*, pp. 123–139. Debrecen: Debreceni Egyetem.

[4] Molnár M. (2021):
*Pedagógiai ismeretek
és modern oktatási
módszerek.* Pécs: Pécsi
Tudományegyetem.

Kihívások és lehetőségek

Bár számos előny rejlik a digitális pedagógiai ismeretek integrálásában, a szakképzésben dolgozó oktatóknak számos kihívással kell szembesülnie, mint [4]:

1. *Folyamatos fejlődés:* A technológiai fejlődés gyorsasága miatt az oktatóknak állandóan képezniük kell magukat.
2. *Infrastrukturális kihívások:* A digitális tanulás hatékonysága komoly infrastrukturális fejlesztéseket igényel.
3. *Tanulói eltérések:* A diákok digitális ismeretei és tanulási stílusai széles spektrumot ölelnek fel, ami megköveteli, hogy az oktatók rugalmasan alkalmazkodjanak.

Megoldások és ajánlások

A fent említett kihívások leküzdése érdekében javasolt:

1. *Folyamatos képzés:* Az oktatók számára elérhetővé kell tenni a digitális és pedagógiai ismeretek fejlesztésére szolgáló tanfolyamokat, workshopokat.
2. *Tananyagfejlesztés:* A digitális tananyagok kidolgozása során figyelembe kell venni a különböző tanulói igényeket és a digitális korszak kihívásait.
3. *Támogató környezet:* Az oktatási intézményekben olyan környezetet kell biztosítaniuk, amely elősegíti a digitális eszközök használatát és a pedagógiai innovációt.

Összegzés

A digitális pedagógiai ismeretek integrációja elengedhetetlen a jövő szakképzésében (Vargha 2022). Az oktatók folyamatos fejlődése, valamint a megfelelő infrastruktúra és támogatási rendszerek kidolgozása hozzájárulhat ahhoz, hogy a diákok felkészülten lépjenek a munka világába és sikeresen megfeleljenek a modern ipari és gazdasági kihívásoknak.

További kutatási lehetőségek:

- Oktatói képzési programok hatékonyságának vizsgálata. A különböző képzések mennyire támogatják az oktatók digitális kompetenciáját.
- Tanulók és oktatók számítástechnikai kompatibilitásának fejlesztése. A digitális kompetenciák hatása a hallgatók fejlődésére és teljesítményére, kiemelten a digitális írástudásra.
- Munkaerő-piaci igények és az oktatók képzésének alakítása. Munkaadókkal együttműködve vizsgálni az aktuális oktatási programok megfelelőségét a digitális készségek terén.
- Digitális eszközök alkalmazása a tanítási gyakorlatban. A különböző digitális eszközök használatának hatása az oktatói módszertanra, a student engagementre és a tanulás hatékonyságára.
- A szociális és kulturális hatások vizsgálata. A szakképzésben oktatók digitális kompetenciái hogyan változnak a szociális és kulturális háttér figyelembevételével.

[5] Vargha K. (2022): Ipar 4.0 és a jövő munkaereje. *Gazdasági Szemle*, 67., (4.), pp. 45–62.